

PRZEZPRAWIE (5) *sb n*

Pierwsze e oraz a jasne, końcowe e pochylone.

sg [*N* przeprawię.] ◊ *G* przeprawiã (2). ◊ [*D* przeprawiu.] ◊ *A* przeprawię (3); [-é], -(e) (3).
◊ [*pl A* przeprawi(a).]

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

1. *Niesprawiedliwość, krzywda* (5) : Fryderyk Książę Salki iadąc s Cefárzem do Wormáciey ná Seym vprosił to v Cefárzá Kárłá [...] áby przyiał do Wormáciey zá XXI dni/ á niebał fie żadnego przez práwia. *BielKron* 196v; trudno áby fie wżythkiego s kfiąg/ ábo s piłanego práwá náuczyć miał/ ále muśi tho mieć w ferczu fwym [...] iákoby poddáni ie⁸⁰ kwitnęli/ á żaden z nich przeprawia nie vczuł. *GórnDworz* Gg5v; [kmiemie mienią sobie mieć od pana chorążego przeprawie wielkie *LustrRus* II 223].

[*Fraza*: »przezprawie się dzieje« [*sztyk zmienny*]: ludziom zameskiej włósci dzieje się przeprawie, gdyż dlatego bydła wiele chować nie mogą. *LustrRus* II 226; *AktaSejmikPozn* 1587/60.]

Zwrot: »przezprawie [*komu*] (u)czynić« (3): *BielKron* 194; [*ani dworzaninowi do tego przyjdzie*] áby on przeprawie czynić mężowi/ oicu/ brátu ábo przyiaciólom tej/ którą vmiłuiie [...] miał *GórnDworz* Mm4; *Paprup* E2v; [A ftanowi przednieyřzemu/ y owřzem wřzem ftanom Koronnym [...] y Bogu lámemu lámi thákie przefpráwié czynimy: Mnie fye thá řpráwá y Exekucya [...] nie podoba. *SolikZiem* E3v].

[*Szereg*: »gwałt i przeprawie«: Upominając i prosząc, aby to zaniechano było, a nam i wolnościam naszym aby się ten gwałt i tez przesprawie nie działa *AktaSejmikPozn* 1587/60.]

2. [*Niezgodność z prawem*:

przezprawie czego: Y przetoż/ co kolwiek dnia wczoráyřzego w niebytności nářzey działa się/ ku przesprawiu [*! błędne znakowanie*] Kanonow/ prošimy/ ábyście to rořkazáli káfowác *HerburtArt* 198.

Zwrot: »o przeprawie sądzić«: na wojewodzin [*!*] ta powinność włożona jest, aby oni te zastawce o takowe przeprawia sądzieli i winą czternařcia grzywien karali. *SenatDelib* 149.]

Synonimy: 1. *bezprawie, krzywda, nieprawość, niesłuszność, niesprawiedliwość.*

Cf **BEZPRAWIE**